

МІНІСТЭРСТВА АДУКАЦЫІ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ

ЗАЦВЯРДЖАЮ
Намеснік Міністра адукацыі
Рэспублікі Беларусь
Р.С. Сідарэнка
17 ліпеня 2017 г.

ІНСТРУКТЫЎНА-МЕТАДЫЧНАЕ ПІСЬМО

МІНІСТЭРСТВА АДУКАЦЫІ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ

ПРЫЯРЫТЭТНЫЯ НАПРАМКІ ДЗЕЙНАСЦІ СІСТЭМЫ ДАШКОЛЬНАЙ АДУКАЦЫІ Ў 2017/2018 НАВУЧАЛЬНЫМ ГОДЗЕ

Прыярытэтнымі напрамкамі дзейнасці сістэмы дашкольнай адукацыі ў 2017/2018 на- вучальным годзе з'яўляюцца:

Захаванне даступнасці дашкольнай адукацыі:
развіццё розных формаў арганізацыі дашколь-
най адукацыі;

пашырэнне спектру адукацыйных паслуг для
дзяцей, якія не наведваюць установы дашкольнай
адукацыі;

арганізацыйнае і праграмна-метадычнае за-
беспячэнне атрымання дашкольнай адукацыі ва
ўмовах сям'і (сямейнае выхаванне);

развіццё эканамічнай самастойнасці ўстаноў
дашкольнай адукацыі.

Забеспячэнне здароўезберагаючага працэсу ва ўстановах дашкольнай адукацыі на аснове міжведамаснага ўзаемадзеяння:

захаванне і ўмацаванне фізічнага, псіхалагічнага
і сацыяльнага здароўя выхаванцаў;

прафілактыка дзіцячага траўматызму;

забеспячэнне якаснага ўзаемадзеяння з
тэрытарыяльнымі арганізацыямі аховы здароўя
па ўдасканаленні медыка-псіхалага-педагагічнага
управаджэння выхаванцаў.

Удасканаленне якасці адукацыйнага працэсу:

укараненне ў педагагічную практыку су-
часных адукацыйных тэхналогій, у тым ліку
інфармацыйна-камунікатыўных тэхналогій (ІКТ),
электронных адукацыйных рэсурсаў (ЭАР);

забеспячэнне ўстаноў дашкольнай адукацыі
сучаснымі сродкамі навучання;

павышэнне кваліфікацыі, забеспячэнне свое-
часовай перападрыхтоўкі педагагічных работнікаў
ўстаноў дашкольнай адукацыі, якія не маюць
адукацыі, якая адпавядае кваліфікацыйным
патрабаванням.

ПРЫЁМ, ПЕРАВОД І ВЫКЛЮЧЭННЕ ВЫХАВАНЦАЎ

Пастаноўка на ўлік дзіцяці для атрымання
дашкольнай адукацыі і выдача накіравання ў

дзяржаўную ўстанову адукацыі ажыццяўляецца
мясцовымі выканаўчымі і распарадчымі органамі
па месцы знаходжання дзяржаўнай установы
адукацыі.

Прыём асобы ва ўстанову дашкольнай адукацыі
ажыццяўляецца яго кіраўніком на працягу ка-
ляндарнага года пры наяўнасці ў ёй свабодных
месцаў і на падставе:

заявы законнага прадстаўніка выхаванца;

накіравання ў дзяржаўную ўстанову адукацыі
для засваення зместу адукацыйнай праграмы
дашкольнай адукацыі, адукацыйнай праграмы
спецыяльнай адукацыі на ўзроўні дашкольнай
адукацыі, адукацыйнай праграмы спецыяльнай
адукацыі на ўзроўні дашкольнай адукацыі для
асоб з інтэлектуальнай недастатковасцю, якое
выдадзена мясцовым выканаўчым і распарадчым
органам па месцы знаходжання дзяржаўнай уста-
новы дашкольнай адукацыі;

медыцынскай даведкі аб стане здароўя;

заклучэння ўрачэбна-кансультацыйнай камісіі
(для санаторных ясляў-садоў, санаторных
дзіцячых садоў, санаторных груп);

заклучэння дзяржаўнага цэнтра карэкцыйна-
развіваючага навучання і рэабілітацыі (для спе-
цыяльных груп, груп інтэграванага навучання і
выхавання).

ЗАЛІЧЭННЕ ВА ЎСТАНОВУ ДАШКОЛЬНАЙ АДУКАЦЫІ НЕПАЎНАЛЕТНІХ ЗАМЕЖНЫХ ГРАМАДЗЯН

У адпаведнасці з пунктам 5 артыкула 3 Кодэкс-
а Рэспублікі Беларусь аб адукацыі (далей — Ко-
дэкс) непаўналетнія замежныя грамадзяне і асо-
бы без грамадзянства, якія часова пражываюць
у Рэспубліцы Беларусь, а таксама непаўналетнія
замежныя грамадзяне і асобы без грамадзянства,
якім прадастаўлены статус бежанца або дадат-
ковая абарона ў Рэспубліцы Беларусь або якія
хдайначаюць аб прадастаўленні статусу бежанца
або дадатковай абароны ў Рэспубліцы Беларусь,
маюць права на дашкольную адукацыю нароўні з
непаўналетнімі грамадзянамі Рэспублікі Беларусь.

Вызначэнне непаўналетніх замежных гра-
мадзян ва ўстановы дашкольнай адукацыі

ажыццяўляецца ў адпаведнасці з заканадаўствам Рэспублікі Беларусь.

Пунктам 27 Правілаў знаходжання замежных грамадзян і асоб без грамадзянства ў Рэспубліцы Беларусь, якія зацверджаны пастановай Савета Міністраў Рэспублікі Беларусь ад 20.01.2006 № 73, вызначана, што кантроль за часовым знаходжаннем, часовым пражываннем замежных грамадзян у Рэспубліцы Беларусь ажыццяўляецца органамі ўнутраных спраў ва ўзаемадзеянні з органамі дзяржаўнай бяспекі, органамі пагранічнай службы і Міністэрствам замежных спраў шляхам ажыццяўлення праверкі пражывання замежных грамадзян па месцы часовага знаходжання або па месцы часовага пражывання, тэрміну часовага знаходжання замежнікаў або тэрміну дзеяння дазволу на часовае пражыванне, устанаўлення магчымых падстаў для скарачэння тэрміну часовага знаходжання замежнікаў, анулявання дазволу на часовае пражыванне, атрымання іншых звестак, якія могуць датычыцца іх знаходжання ў Рэспубліцы Беларусь, а таксама ажыццяўлення іншых паўнамоцтваў у адпаведнасці з заканадаўствам Рэспублікі Беларусь.

ПЕРАВОД ВЫХАВАНЦАЎ У ІНШУЮ ўСТАНОВУ ДАШКОЛЬНАЙ АДУКАЦЫІ

Перавод выхаванца ў іншую ўстанову дашкольнай адукацыі ажыццяўляецца:

па ініцыятыве законнага прадстаўніка выхаванца;

у выпадках спынення дзейнасці ўстановы дашкольнай адукацыі са згоды законнага прадстаўніка выхаванца.

У выпадку пераводу выхаванца ў іншую ўстанову дашкольнай адукацыі законны прадстаўнік выхаванца падае заяву на імя кіраўніка ўстановы дашкольнай адукацыі, у якую ён жадае перавесці дзіця, і дакументы, якія прадугледжаны пры прыёме асобы ва ўстанову дашкольнай адукацыі.

Прыём ва ўстанову дашкольнай адукацыі ў сувязі з пераходам з іншай установы дашкольнай адукацыі афармляецца загадам кіраўніка ўстановы дашкольнай адукацыі.

ВЫКЛЮЧЭННЕ (СПЫНЕННЕ АДУКАЦЫЙНЫХ АДНОСІН)

Падпунктам 5.6 пункта 5 артыкула 79 Кодэкса вызначана, што датэрміновае спыненне адукацыйных адносін па ініцыятыве ўстановы адукацыі (у тым ліку ўстановы дашкольнай адукацыі) ажыццяўляецца ў выпадку доўгай адсутнасці (больш за трыццаць дзён) без уважлівых прычын на занятках на працягу года.

Міністэрства адукацыі Рэспублікі Беларусь не ўстанаўлівае пералік уважлівых прычын.

Кіраўнік установы дашкольнай адукацыі мае права самастойна ў кожным асобным выпадку (з улікам канкрэтных абставін) вырашаць пытанне аб тым, ці з'яўляюцца тыя ці іншыя прычыны адсутнасці выхаванца ва ўстанове дашкольнай адукацыі слушнымі.

Рашэнне аб захаванні месца выхаванца ва ўстанове дашкольнай адукацыі прымаецца ў інтарэсах дзяцей. У выпадку ўзнікнення рознагалоссяў гэтае пытанне вырашаецца аддзелам (упраўленнем) адукацыі, спорту і турызму, на тэрыторыі якога знаходзіцца ўстанова дашкольнай адукацыі, якую наведвае дзіця.

Рашэнне аб выключэнні (спыненні адукацыйных адносін) выхаванца прымае кіраўнік установы дашкольнай адукацыі шляхам выдання загаду, у якім указваецца падстава адлічэння.

У прыватнасці, слушнымі прычынамі могуць прызнавацца такія абставіны, якія аб'ектыўна перашкаджаюць бацькам (законным прадстаўнікам) выхаванца прывесці сваё дзіця ва ўстанову дашкольнай адукацыі:

хвароба дзіцяці;

санаторна-курортнае лячэнне;

знаходжанне дзіцяці на дамашнім рэжыме (па рэкамендацыі ўстановы аховы здароўя);

каранцін;

наяўнасць лістка часовай непрацаздольнасці ў бацькоў (законных прадстаўнікоў) выхаванца;

адпачынак бацькоў (законных прадстаўнікоў) выхаванца;

службовая камандзіроўка бацькоў (законных прадстаўнікоў) выхаванца;

выхадныя дні бацькоў (законных прадстаўнікоў) выхаванца, у тым ліку якія працуюць па зменным графіку працы, пры прадастаўленні дадатковага вольнага ад працы дня ў тыдзень маці ў адпаведнасці з артыкулам 265 Працоўнага кодэкса Рэспублікі Беларусь;

прастой арганізацыі (падроздзялення), у якой працуюць бацькі (законныя прадстаўнікі) выхаванца;

часовая страта працы бацькамі (законнымі прадстаўнікамі) выхаванца па незалежных абставінах;

канікулы (летнія — 90 каляндарных дзён, зімовыя — 10 каляндарных дзён, вясновыя — 10 каляндарных дзён);

прадпісанні санітарна-эпідэміялагічнай службы аб закрыцці ўстановы дашкольнай адукацыі;

надыход надзвычайных абставін, у тым ліку часовае прыпыненне працы транспарту;

непрадбачаныя сямейныя абставіны (пераезд, смерць ці хвароба блізкіх сваякоў).

НАВЕДВАННЕ ўСТАНОВЫ ДАШКОЛЬНАЙ АДУКАЦЫІ ДЗЕЦЬМІ 6 ГАДОЎ

У адпаведнасці з артыкулам 144 Кодэкса тэрмін атрымання дашкольнай адукацыі вызначаецца законнымі прадстаўнікамі выхаванцаў. Пры гэтым тэрмін засваення зместу адукацыйнай праграмы дашкольнай адукацыі складае да пяці гадоў дзесяці месяцаў і можа быць павялічаны на адзін год па медыцынскіх паказаннях або па меркаванні бацькоў (законных прадстаўнікоў) выхаванцаў.

Пунктам 2 артыкула 147 Кодэкса вызначана, што адукацыйны працэс ва ўстанове дашкольнай

адукацыі ажыццяўляецца цэлы год. Да моманту прыёму ў першы клас установы агульнай сярэдняй адукацыі і выдання кіраўніком установы дашкольнай адукацыі адпаведнага загаду аб спыненні адукацыйных адносін з указаннем у падставе прычыны дзіця з'яўляецца выхаванцам установы дашкольнай адукацыі і можа наведваць яе на агульных падставах. Такім чынам, выхаванцы старшай групы, якія 1 верасня пойдучы ў школу, могуць наведваць установу дашкольнай адукацыі ў летні перыяд па 31 жніўня ўключна.

АРГАНІЗАЦЫЯ АДУКАЦЫЙНАГА ПРАЦЭСУ ВА ЎСТАНОВАХ ДАШКОЛЬНАЙ АДУКАЦЫІ

Асноўнымі формамі арганізацыі адукацыйнага працэсу ва ўстановах дашкольнай адукацыі з'яўляюцца гульня, заняткі.

Максімальная нагрузка на выхаванцаў ранняга і дашкольнага ўзросту пры правядзенні спецыяльна арганізаваных формаў адукацыйнага працэсу — гульні (заняткаў), якія рэгламентаваны тыпавым вучэбным планам, колькасць і віды заняткаў, іх працягласць і месца ў распарадку дня павінны вызначацца педагогічнымі работнікамі ў адпаведнасці з вучэбнай праграмай дашкольнай адукацыі, вучэбным планам установы дашкольнай адукацыі, распрацаваным і зацверджаным ва ўстаноўленым заканадаўствам парадку, з улікам стану здароўя, фізіялагічнай падрыхтаванасці выхаванцаў.

Працягласць заняткаў з выхаванцамі ва ўзросце ад 2 да 3 гадоў і ад 3 да 4 гадоў павінна складаць да 10—15 хвілін, з выхаванцамі ва ўзросце ад 4 да 5 гадоў — да 20—25 хвілін, з выхаванцамі ва ўзросце ад 5 да 7 гадоў — да 30—35 хвілін, фізкультхвілінак — не менш 1,5—3 хвілін.

Працягласць перапынкаў паміж заняткамі павінна быць 10—12 хвілін. Падчас перапынкаў праводзяцца рухомыя гульні ўмеранай інтэнсіўнасці.

Такое размеркаванне часу для заняткаў даецца як прыкладнае. Яны могуць мяняцца ў залежнасці ад пастаўленых задач, зацікаўленасці дзяцей дзейнасцю, іх самаадчування і інш.

У пачатку і канцы тыдня павінны прадугледжвацца палегчаныя па змесце і разумовай нагрузцы заняткі. Дамашнія заданні ва ўсіх узростах груп задавацца не павінны.

Ва ўстанове дашкольнай адукацыі ўстанавляюцца канікулы, у перыяд якіх заняткі з выхаванцамі не праводзяцца. У перыяд канікул праводзіцца толькі фізкультурна-аздараўленчая і мастацка-эстэтычная праца з выхаванцамі.

Агульная працягласць канікул складае 110 дзён: летнія — 90 календарных дзён, зімовыя — 10 календарных дзён, вясновыя — 10 календарных дзён.

АРГАНІЗАЦЫЯ ГРУП КАРТКАЧАСОВАГА ЗНАХОДЖАННЯ ВЫХАВАНЦАЎ

Ва ўстановах дашкольнай адукацыі могуць стварацца групы кароткачасовага знаходжання выхаванцаў: адаптацыйныя, прагулачныя, выхаднога дня, вячэрнія, па падрыхтоўцы да школы, сезонныя пляцоўкі, гульнявыя пляцоўкі, «Мацярынскія школы» і інш.

Групы кароткачасовага знаходжання (ад 2 да 7 гадзін) функцыянуюць па гібкім рэжыме: штодня, некалькі дзён на тыдзень, месяц, год.

Напаўняльнасць груп кароткачасовага знаходжання ўстанавляецца як для рознаўзроставай групы ў адпаведнасці з Кодэксам, Палажэннем аб установе дашкольнай адукацыі, якое зацверджана пастаўмай Міністэрства адукацыі Рэспублікі Беларусь ад 25 ліпеня 2011 г. № 150 (далей — Палажэнне аб установе дашкольнай адукацыі) — 12 выхаванцаў.

У групах з кароткачасовым знаходжаннем выхаванцаў заняткі павінны быць арганізаваны ў першую або другую палову дня працы ўстановы дашкольнай адукацыі, у выхадныя дні — не больш за 4—5 раз на тыдзень для выхаванцаў 4—5-гадовага ўзросту, не больш за 5—6 раз на тыдзень для выхаванцаў 5—6-гадовага ўзросту.

У вышэйадзначаных групах магчыма сумеснае знаходжанне выхаванцаў і іх законных прадстаўнікоў.

Ва ўстанове дашкольнай адукацыі могуць функцыянаваць розныя мадэлі груп кароткачасовага знаходжання выхаванцаў у залежнасці ад запытаў іх законных прадстаўнікоў і рэсурсных магчымасцей установы дашкольнай адукацыі.

Напрыклад:

- групы кароткачасовага знаходжання дзяцей у спецыяльна абсталяваным памяшканні. Варыянтам дадзенай мадэлі з'яўляецца арганізацыя двух- або трохзменнай работы груп: з 8.00 да 11.00, з 15.00 да 18.00 і інш.;

- кароткачасовае знаходжанне дзяцей у групе, якая ўжо функцыянуе ва ўстанове дашкольнай адукацыі. Гэтая мадэль не патрабуе спецыяльна выдзеленай групы і замацаваных за ёй выхавальнікаў дашкольнай адукацыі. Выхаванцаў размяркоўваюць па групах, якія пастаянна дзейнічаюць, у адпаведнасці з узростам кожнага дзіцяці. Яны ўключаюцца ў адукацыйны працэс на той перыяд часу, на які бацькі (законныя прадстаўнікі) пакідаюць іх ва ўстанове дашкольнай адукацыі.

Адаптацыйныя групы кароткачасовага знаходжання дзяцей арганізуюцца з мэтай адаптацыі дзяцей да дашкольнай установы адукацыі. Могуць функцыянаваць у спецыяльна абсталяваным памяшканні ўстановы адукацыі.

Прагулачныя групы прадугледжваюць кароткачасовае знаходжанне дзяцей у групе, якая функцыянуе на пастаяннай аснове ва ўстанове дашкольнай адукацыі, іх уключэнне ў адукацыйны працэс на перыяд правядзення прагулкі.

Групы выхаднога дня, вячэрнія групы ствараюцца з мэтай аказання дапамогі бацькам у выхаванні і развіцці дзяцей у выхадныя дні і ў вячэрні час. У такія групы могуць быць прыняты дзеці, якія не наведваюць установу дашкольнай адукацыі, а таксама дзеці, якія наведваюць установу адукацыі на пастаяннай аснове.

Групы па падрыхтоўцы да школы ствараюцца для дзяцей, якія не наведваюць установы дашкольнай адукацыі. Мэтай іх функцыянавання з'яўляецца забеспячэнне адзіных стартавых умоў для выхаванцаў, якія паступаюць ва ўстановы